

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-E.48765
Konu :Soru Önergesi (7/21384)

20.01.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.11.2019 tarihli ve 43452547-120.07-567423 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın Orhan SARIBAL'a ait 7/21384 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/21384) (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : FUVJFHUF Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
 Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / B
 ANKARA
 Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr T

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ
YÜKSEL
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN SARIBAL'A AİT 7/21384 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ispanak tüketiminden kaynaklandığı düşünülen ve Bakanlığımıza ulaşan tüm ihbarlar değerlendirilmiş sağlık kuruluşlarına başvuruların evlerinden ve ıspanak aldıkları işletmelerden numuneler alınarak analiz edilmek üzere Bakanlığımız laboratuvarlarına gönderilmiştir. Mikrobiyolojik analizlerde zehirlenmeye sebep olacak herhangi bir mikroorganizma tespit edilmemiş, nitrat ve nitrit kalıntısı yönünden yapılan analizlerde de herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Zehirlenmenin yabancı otlardan kaynaklanabileceği şüphesi üzerine laboratuvarlarımızda yapılan ileri analizlerde zehirlenmeye neden olan yabancı otların içerdiği maddeler tespit edilmiştir. Laboratuvar analiz sonuçları neticesinde, ıspanakların satıldığı marketlerden ve manavlardan başlanarak geri izleme yapılmış ve üretim yerleri tespit edilmiştir. Geri izleme sonucunda sebze hallerinden ve tarlalardan ıspanak numuneleri alınmıştır. Alınan numunelerde 620 çeşit pestisit ve herbisit (zirai mücadele ilacı) ile ilgili analiz yapılmış ve akut zehirlenmeye neden olacak herhangi bir etken maddeye rastlanmamıştır. Ayrıca atropin, scopolamin, ağır metal (kurşun, kadmiyum, arsenik) yönünden uygunsuzluk tespit edilmemiştir. Ancak hallerden ve tarlalardan alınan ıspanakların içerisine karışmış olan yabancı otların ayıklanmasıyla elde edilen numunelerin yapılan analizlerinde atropin ve scopolamin maddelerine rastlanmıştır.

Ispanak gibi yeşil yapraklı sebzelerin tüketilmeden önce yabancı otların dikkatlice ayıklanması ve çok iyi şekilde temizlendikten sonra tüketilmesi oldukça önemlidir. Bu konuda ıspanağın yetiştirildiği İlçelerdeki üreticilerimize bilgilendirme ve farkındalık oluşturma noktasında faaliyetlere başlanmıştır.

Kamuoyunda bitkisel ürünlerin yetiştirilmesinde kullanılan ilaç ve gübrelerin insan sağlığına olumsuz etkileri yönünde ifadeler kullanılmaktadır. Ülkemizde piyasaya arz edilen gerek kimyevi gerekse organik gübreler Bakanlığımızca yayımlanmış olan mevzuatlarda belirlenen kriterleri taşıması halinde piyasaya arzına izin verilmektedir. Bu kriterleri taşımayan gübrelerin piyasaya arzına izin verilmemekte olup, Bakanlığımızca yapılan piyasa denetimlerinde belirlenen kriterlere aykırı gübrelerin tespiti halinde de bu gübreler piyasadan toplatılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından konuyla ilgili gereken tüm resmi kontroller ve analizler yapılmakta olup, analiz sonucuna göre mevzuat kapsamında gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir. Bakanlığımıza bağlı laboratuvarlar tarafından numunelerde Türk Gıda Kodeksi kriterlerine göre bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde ilgili işletmeler hakkında idari işlemler uygulanmaktadır. Bu noktada denetimlerimiz devam etmektedir.

Gıda kaynaklı salgın hastalıklar da erken uyarı sistemleri ve acil eylem planlarının geliştirilmesi Sağlık Bakanlığı ile yapılan protokoller neticesinde devam etmektedir.

Konu hakkında, kamuoyunu bilgilendirmek adına yazılı ve görsel medyada gerekli açıklamalar tarafımdan yapılmıştır. İlaveten İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce de konu hakkında 06.11.2019 tarihinde "Ispanaktan Kaynaklandığı İddia Edilen Zehirlenme Vakaları Hakkında Basın Açıklaması" yapılmıştır.

(<https://istanbul.tarimorman.gov.tr/Duyuru/173/Ispanaktan-Kaynaklandigi-Iddia-Edilen-Zehirlenme-Vakalari-Hakkinda-Basin-Aciklamasi>).

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bilindiği üzere, Ülkemizde gerek üretilen gerekse de ithal edilen tohumluklar, tescil edilerek kayıt altına alınmış çeşitlere ait tohumluklardır. Kayıt altına alınarak üretilen söz konusu tohumluklar tescil, üretim, sertifikasyon ve pazarlama süreci içerisinde gerek kalite yönünden gerekse bitki sağlığı yönünden Ülkemizin de üyesi olduğu uluslararası kuruluşların normları (AB, OECD ve ISTA) esas alınarak üretilmekte, kontrol ve denetimlerden geçmektedir.

Dolayısıyla da Ülkemiz mevzuatına göre üretilip pazarlanan ıspanak tohumlarının yabancı otlara ait tohumluklarla birlikte ekilmesi söz konusu olamamaktadır.

Ülkemizde bitki koruma ürünlerinin kontrolü ile ilgili iş ve işlemler 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve buna bağlı olarak çıkarılan 20.05.2011 tarih ve 27939 sayılı "Bitki Koruma Ürünleri Kontrol Yönetmeliği" hükümlerine göre yürütülmekte olup, bu çerçevede gerek kalite kontrol analizleri gerekse etkinlik denemeleri kontrol kapsamında yapılmakta, yapılan kontroller sonucunda kalite kontrol özellikleri belirlenen tolerans değerlerinin dışında olan ürünler ile onaylı dozları dikkate alınarak biyolojik etkinlikleri uygun bulunmayan bitki koruma ürünleri ile ilgili gerekli idari yaptırımlar uygulanmaktadır. Bu idari yaptırımlar mevzuatta belirtilen şartlara göre satış durdurma, şarj iptali, ruhsat iptali veya idari para cezası şeklinde uygulanmaktadır. Diğer taraftan; yapılan resmi kontroller sonucunda riskli görülen işletmelerin denetim sıklığı arttırılmakta ve işletme takip altına alınmaktadır. Rutin denetimlerin yanında Alo 174 gıda hattı başta olmak üzere CİMER ve her türlü ihbar ve şikâyetler de resmi kontroller gerçekleştirilmekte olup, söz konusu üründen numuneler alınmaktadır. Bakanlığımıza bağlı laboratuvarlar tarafından numunelerde Türk Gıda Kodeksi kriterlerine göre bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde ilgili işletmeler hakkında idari işlemler uygulanmaktadır.

Ülkemizden ihraç edilmesine rağmen ihracattan geri dönen ürünler için Bakanlığımıza yapılan başvurularda ürünlerin zirai ilaç kalıntısı nedeniyle iade edildiği yönünde bir başvuru/beyan yapılmamakla birlikte, ihracattan iade edilen ürünler için Bakanlığımıza yapılan başvurularda çoğunlukla "Ticari Anlaşmazlık" gerekçe gösterilmektedir. Bakanlığımız kayıtları incelendiğinde ihracattan geri dönüş sebebi zirai ilaç kalıntısı olan bir ürüne rastlanmamıştır.

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle Ülkemize geri dönen tüm ürünler, resmi kontrole tabi tutulmakta, gıda güvenilirliği yönüyle analizler yaptırılmakta ve resmi kontrol sonucunda Ülkemiz mevzuatına uygun olan ürünlerin yurda girişine izin verilmektedir.